

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ

FORME DISCURSIVE. MEMORIE ȘI IDENTITATE

Bacău, România: 15–16 aprilie 2021

Conferința este organizată de centrele de cercetare **Interstud** și **Cetal**, **Facultatea de Litere, Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău**, România, **în colaborare cu:**

Universitatea din Lorraine, Centrul de cercetare pentru medieri (Franța)
Facultatea de Litere, Limbi, Arte, Științe Umaniste și Sociale, Universitatea Pasquale Paoli din Corsica (Franța)
Universitatea din Messina (Italia)
Universitatea Atatürk, Erzurum (Turcia)
Universitatea Bordeaux 3 (Franța)
Universitatea de Stat din Moldova (Republica Moldova)
HELMO/ESAS, École supérieure d'action sociale (Belgia)
Agenția Universitară Francofonă
Asociația pentru Dezvoltarea Francofoniei, Bacău (România)

Definirea conceptului de identitate este marcată, așa cum recunosc îndeobște cercetătorii, de un grad înalt de dificultate. Totuși, dincolo de ambiguitatea, versatilitatea și

ubicuitatea sa, identitatea rămâne indispensabilă într-o lume din ce în ce mai mult marcată de nevoia de a trasa granițe clare la nivel individual și colectiv. Filozofia, logica, psihologia sau lingvistica, mai ales în formele lor postmoderne, au subliniat mereu faptul că identitatea nu poate fi concepută în absența alterității. Într-adevăr, elementele necesare pentru constituirea identității rezultă din conflictul continuu dintre similaritate și diferență. Astfel de conflicte produc, în mod periodic, așa-zisele „crize de identitate” (Erikson, 1968), care sunt pași necesari în evoluția unui individ sau a unui grup de indivizi. Crizele devin factori importanți în formarea continuă a identităților, fiind bazate pe confruntarea dintre nou și vechi, dintre prezent și trecut, dintre structurile convenționale osificate și paradigmele emergente care pun acele structuri sub semnul întrebării.

Construirea identităților în lumea de azi este profund condiționată de evoluții culturale și tehnologice specifice. Era digitală a făcut posibilă explozia modurilor de exprimare a sinelui, dar această multiplicare a posibilităților este secundată de fenomene sociale haotice și îngrijorătoare. Mai mult decât în orice altă epocă istorică, trebuie acum să ne asumăm sarcina de a (re)configura identități care sunt augmentate, multiplicare și neîncetat amenințate de spectrul disoluției. Practicile și modurile contemporane de existență conferă identităților un grad ridicat de instabilitate și de efemeritate, ca urmare a schimbării accelerate a slujbelor, rolurilor și funcțiilor. Angoasa rezultată de aici nu poate fi decât temporar atenuată.

Accelerarea proceselor la toate nivelurile societății (mai ales în tehnologie, familie și educație) crește foarte mult dificultatea inerentă eforturilor analitice și predictive. A considera identitatea ca „sentimentul de sine al unui individ sau al unui grup” (Huntington, 2005) subliniază factorii psihologici implicați în definirea eurilor. Dacă națiunile și, la nivel mai general, societățile pot fi considerate niște „comunități imaginate” (Anderson, 1983), aceasta este o consecință a coagulării proiecțiilor și interpretărilor larg răspândite referitoare la evenimente, obiecte sau teritorii în totalități semnificante, prin intermediul unor tehnici specifice ale memoriei. Investigarea modalităților de păstrare, transmitere și modificare a identităților este, în același timp, o investigare a modurilor în care subiectivitatea se combină cu obiectivitatea, prin intermediul unor manifestări discursive numeroase, pentru a construi identități intersubiective diverse și, în general, volatile. Nu suntem, la urma urmei, decât sume de discursuri care evoluează în contexte lingvistice omniprezente și indestructibile. Iar limitele limbajului nostru sunt, așa cum arată Wittgenstein, „limitele lumii noastre” (1921).

Relația dintre identitățile individuale și cele colective nu poate fi niciodată prea mult evidențiată, având în vedere că imaginea de sine se formează prin raportare la un sistem de valori transmise și împărtășite la nivel social. În formațiunile identitare, formele discursive joacă un rol crucial. Identitatea a devenit un mozaic schimbător și eterogen care include identificări multiple cu imagini provenite din sisteme externe aflate în competiție unele cu altele. Astfel, „atribuirea identității este consecința unei alegeri de criterii de identitate” (Wieseltier, 1996). Alegerea criteriilor de identitate este condiționată de ideologiile predominante, exprimate în discursuri de putere bazate pe ierarhii de valori ce susțin imaginea despre om adoptată de o anumită epocă istorică. În ciuda ofertei generoase de forme discursive disponibile, lumea noastră de astăzi adaugă adesea un grad extrem de ridicat de dificultate sarcinii de construire a unei identități. Lipsa unui corpus clar delimitat de valori și principii etice, răspândirea virală a informațiilor false, viteza cu care identitățile sunt construite, deconstruite și reconstruite – toți acești factori creează un relativism cultural ce duce, în final, la frustrare, tulburare și dezorientare.

O măsură posibilă împotriva unor astfel de fenomene negative ar putea fi aceea de a găsi modalități de conservare a realizărilor, epistemelor și valorilor care ar putea constitui premise solide pentru construirea de identități perene, la nivel individual și colectiv. Interogarea modurilor în care cultura noastră caută adevărul și autenticitatea este esențial împletită cu tipurile de discursuri care ar putea fi folosite în scopul păstrării memoriei, al justificării deciziilor definiționale și al formării unor identități solide și sigure.

Pentru explorarea de subiecte legate de temele sugerate mai sus, propunerile de lucrări pot veni din domenii variate: lingvistică, analiza discursului, studii literare, studii de comunicare, studii culturale, sociologie, filozofie, artă, jurnalism etc. și se pot înscrie în una din următoarele axe:

- Patrimoniu și patrimonializare
- Minorități în mass-media: mize, realități și perspective
- Forme noi de expresie în discursul literar și non-literar
- Discursul memorialistic și literatura subiectivă
- Ficțiune și memorie colectivă
- Construcții identitare și forme de comunicare

Propunerile de comunicări pot fi redactate în engleză sau franceză și vor fi recenzate. O selecție a lucrărilor acceptate vor fi publicate în *Interstudies*, revistă academică indexată în bazele de date EBSCO, CEEOL, INDEX COPERNICUS.

Talonul de înscriere va fi completat și trimis, în format .doc sau .docx, prin email, la adresa formesdiscursives2020@ub.ro, până la data de **15 ianuarie 2021**. Talonul de înscriere va include:

1) Informații despre autor

- Nume și prenume:
- Titlu academic:
- Afiliere:
- Teme de cercetare personală:
- Publicații reprezentative (max. 3) :
- Adresă de email:
- Telefon:
- Adresă poștală:

2) Date despre propunerea de comunicare

- Titlu:
- Limba de prezentare:
- Limba de publicare:
- Tematica (de care aparține propunerea de comunicare):
- Cinci cuvinte-cheie:
- Rezumat (250 cuvinte):
- Echipament necesar (în cazul în care se aplică):

Comitet științific:

Audrey Alves, Crem, Universitatea din Lorraine – Franța

Brîndușa-Mariana Amălăncei, Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău – România

Veronica-Loredana Balan, Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău – România

Ahmet Beşe, Universitatea Atatürk, Erzurum –Turcia

Iulian Boldea, Universitatea „Petru Maior”, Târgu Mureş – România

Elena Bonta, Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău – România
 Dumitru Borțun, Școala Națională de Științe Politice și Administrative, București – România
 Cristina Cîrțiță-Buzoianu, Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău – România
 Elena Ciobanu, Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău – România
 Jean-François Diana, Crem, Universitatea din Lorraine – Franța
 Mircea Diaconu, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava – România
 Luminița Drugă, Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău – România
 Felicia Dumas, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași – România
 Béatrice Fleury, Crem, Universitatea din Lorraine – Franța
 Mihaela Gheorghe, Universitatea Transilvania, Brașov – România
 Pierre Humbert, Crem, Universitatea din Lorraine – Franța
 Simina Mastacan, Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău – România
 Nadia-Nicoleta Morărașu, Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău – România
 Pierre Morelli, Crem, Universitatea din Lorraine – Franța
 Emilia Munteanu, Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău – România
 Sergio Piraro, Universitatea din Messina – Italia
 Jean-Christophe Pitavy, Universitatea „Jean Monnet”, Saint-Étienne – Franța
 Carmen-Nicoleta Popa, Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău – România
 Alina Elena Romascu, Laboratorul Lisa - UMR 6240, Universitatea Pasquale Paoli din Corsica – Franța
 Adriana-Gertruda Romedea, Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău – România
 Luminița Roșca, Universitatea din București – România
 Petronela Savin, Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău – România
 Justine Simon, Elliadd, Universitatea din Franche-Comté – Franța
 Vasile Spiridon, Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău – România
 Nolwenn Tréhondart, Crem, Universitatea din Lorraine – Franța
 Marie Michèle Venturini, Laboratorul Lisa - UMR 6240, Universitatea Pasquale Paoli din Corsica – Franța
 Jacques Walter, Crem, Universitatea din Lorraine – Franța
 Mükremin Yaman, Universitatea Atatürk, Erzurum –Turcia

Calendar

Primul apel al conferinței ¹	25 octombrie 2020
Termen de trimitere a propunerilor de comunicări	15 ianuarie 2021
Confirmarea propunerilor de comunicări	15 februarie 2021
Taxa de conferință – 60 € (sau echivalentul în lei) – acoperă mapa conferinței, prânzul, cina festivă, pauzele de cafea.	20 martie 2021
Diseminarea programului conferinței	10 aprilie 2021
Conferința	15–16 aprilie 2021
Publicarea lucrărilor	sfârșitul lunii octombrie 2021

¹ Din cauza pandemiei Covid-19, conferința a fost reprogramată în aprilie 2021 pentru ca participanții din străinătate să poată veni în România.